

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 octombrie

Seria I, Anul XXXIII, Nr. 4 (397), 2026

„UN MILION DE COPII SE ROGĂ ROZARIUL”

Din sumar:

Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș și Eparhia de Cluj-Gherla, unite *in persona Episcopi* - pag. 2; Alocuțiunile Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; Binele comun - autoritate, pluralism și un orizont de sens - pag. 4-7; Sursa invizibilă a excelenței - pag. 6; Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice la „Casa Frențiu” - pag. 12; Întâlnirea Eparhială a Tinerilor - pag.14.

Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș și Eparhia de Cluj-Gherla, unite *in persona Episcopi*, sub păstoria Preafericitului Părinte Claudiu

Reunit în sesiune ordinară la Blaj, între 4–5 iunie 2026, Sinodul Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, și-a exprimat consimțământul pentru unirea *in persona Episcopi* („în persoana Episcopului”) a Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș și a Eparhiei de Cluj-Gherla.

În urma consultării favorabile a Scaunului Apostolic, prin Decretul din 15 octombrie 2026, Preaferici-

rea Sa Claudiu, Arhiepiscopul Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, a dispus unirea celor două circumscripții ecleziastice *in persona Episcopi*, în conformitate cu prevederile can. 85 § 1 din Codul Canoanelor Bisericii Orientale.

În virtutea acestei uniri, Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș și Eparhia de Cluj-Gherla sunt încredințate păstoririi aceluiași Ierarh, în persoana Arhiepiscopului Major. Cele două circumscripții își păstrează personalitatea juridică distinctă, canonică și civilă, precum și teritoriul, sediul, biserica catedrală, patrimoniul, drepturile și obligațiile, organismele de conducere și toate structurile proprii fiecăreia, potrivit prevederilor dreptului.

Începând cu 15 octombrie 2026, odată cu intrarea în vigoare a Decretului, Preafericitului Părinte Claudiu îi revine deplina grijă pastorală a celor două circumscripții, exercitând în mod distinct, în fiecare dintre acestea, drepturile și îndatoririle proprii Episcopului eparhial.

La baza acestei hotărâri se află grija pentru binele spiritual al credincioșilor și dorința de a răspunde cât mai adecvat necesităților pastorale actuale. Totodată, decizia exprimă preocuparea Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică de a-și împlini misiunea în spirit de comuniune, răspunzând provocărilor societății contemporane și valorificând bogăția propriului patrimoniu istoric, spiritual și instituțional.

Biroul de presă al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș
Biroul de presă al Eparhiei de Cluj-Gherla

<https://bisericaromanaunita.ro>

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Cristian Ciulea, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Diacon **Claudiu Boda**

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunile Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus*

Binele oferit nu este întotdeauna înțeles
11.10.2026

Iubiți frați și surori, duminică binecuvântată!

În lectura din Evanghelia de astăzi, Isus vorbește despre ospățul de nuntă pregătit de un rege pentru fiul său (cf. Mt. 22,1-14). Nunta unui fiu este o ocazie deosebită pentru orice familie, iar acest tată fericit vrea să-și împărtășească bucuria cu toți. Pregătește un banchet și invită multă lume. Sfântul Toma de Aquino spune că binele, prin însăși natura sa, tinde să se răspândească: „Bonum dicitur diffusivum sui” (*Summa Theologiae*, I, q. 5, a. 4, ad 2). Imaginea din relatare exprimă această idee în contextul experienței noastre trăite. Când se întâmplă ceva bun, se aprinde o lumină care ne îndeamnă să ne împărtășim fericirea cu ceilalți.

Ca răspuns la o invitație atât de binevoitoare, însă, în loc să vină la ospăț, invitații se întorc cu spatele și preferă să-și continue treburile. Unii se irită, îi jignesc pe trimișii regelui și chiar îiucid. Din păcate, aceasta ni se poate întâmpla și nouă, pentru că binele pe care ne oferim să-l facem nu este întotdeauna înțeles, recunoscut sau apreciat. Într-adevăr, uneori este interpretat greșit cu bună știință și respins. Totuși, aceasta nu trebuie să ne descurajeze. În fața respingerii, regele nu anulează nunta și nu contramandază sărbătoarea. Dimpotrivă, își extinde invitația la un număr și mai mare de oameni, trimițându-și slujitorii pe străzi să-i cheme, pentru ca bucuria miresei și a mirelui să fie un dar pentru toți.

În acest punct, ne putem întreba pe cine reprezintă personajele principale ale acestei povestiri. Sf. Ieronim îl identifică pe rege cu Tatăl Ceresc, pe mire cu Isus și pe mireasă cu Biserica (cf. *Comentariu la Matei, cartea a III-a*, cap. 22). Și noi ne numărăm printre personajele principale, aleși de Domnul să ne împărtășim viața cu El și să fim purtători de viață împreună cu El. Ospățul de nuntă este al nostru, iar sala banchetului sunt bisericile și casele noastre, locurile în care trăim și în care Fiul Regelui, Isus Cristos, continuă să ne declare iubirea și să aștepte „da”-ul nostru. Îl întâlnim acolo și suntem îmbrăcați, ca o mireasă, în haina albă a Botezului și împodobiți cu bijuteriile faptelor bune, care ne apropiere de Dumnezeu și unii de alții.

Bucuria pe care o vestim nu este, așadar, artificială; este profundă, concretă și reală. Este frumoasă precum chipurile oamenilor pe care îi întâlnim. Este autentică precum munca, zâmbetele, lacrimile, strângerile de mână și gesturile de bunătate care ne umplu zilele. Este un dar al lui Dumnezeu pentru mântuirea lumii. Să-i cerem, deci, Mariei, Mama Domnului, să ne ajute să creștem în această bucurie. Chiar și atunci când nu este înțeleasă, să vestim această bucurie întotdeauna și pretutindeni, cu generozitate, curaj și credință.

Am simțit cu adevărat sprijinul vostru
18.10.2026

foto: Vatican Media

Iubiți frați și surori, duminică binecuvântată!

Evanghelia proclamată în Liturgia de astăzi (Matei 22,15-21) ne prezintă una dintre cele mai cunoscute afirmații ale lui Isus: „Dați, așadar, Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu” (cf. v. 21). De aceea, este important să luăm în considerare aceste cuvinte în contextul în care au fost rostite inițial.

Evanghelistul Matei descrie o situație de ostilitate față de Isus: fariseii se adună să vadă cum l-ar putea prinde în cuvintele sale (cf. v. 15). Hotărâsc să trimită niște oameni să-l întrebe într-o chestiune controversată: „Este permis sau nu a da tribut Cezarului?” (v. 17). Răspunsul Învățătorului este abil, căci îi permite să evite capcana și dezvăluie ipocrizia celor care caută să-l pună la încercare. Le cere să-i arate moneda cu care se plătește birul, adică un dinar. Ei i-o înmânează, iar Isus întreabă: „Ale cui sunt imaginea aceasta și inscripția?” Ei răspund: „Ale Cezarului”. Apoi declară: „Dați-i, așadar, Cezarului ceea ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ceea ce este al lui Dumnezeu” (vv. 17-21).

În Isus contemplăm un Dumnezeu care nu se teme de istorie, ci vine să locuiască în ea. Împărăția Sa nu desființează rolurile și responsabilitățile omenești. Ne cheamă, însă, să trăim fără compromisuri, liberi de ambiții egoiste și de motive nedrepte, căutând mai presus de toate Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Sa (cf. Mt. 6,33). În această privință, este izbitor faptul că aceiași oameni îl laudă pe Isus, deși intențiile lor sunt departe de a fi bune: „Învățătorule, știm că ești sincer și înveți cu adevărat calea lui Dumnezeu: nu ții seamă de nimeni, căci nu te uiți la fața omului” (v. 16).

Dragi prieteni, aceasta înseamnă tocmai a „da Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu”: a fi sinceri, liberi de frica servilă sau de ipocrizie, liberi să facem binele. Să-l rugăm pe Domnul să ne ajute să trăim astfel. Și să ne încredințăm mijlocirii Fecioarei Maria.

Binele comun - autoritate, pluralism și orizont de sens -

În perioada 23–24 octombrie 2026, Oradea a găzduit **Simpozionul Internațional** desfășurat sub egida **Școlii Ardelene**, cu tema „*Binele comun – autoritate, pluralism și orizont de sens*”. Evenimentul academic a reunit profesori universitari, cercetători, teologi și oameni de cultură, care au abordat, din perspective interdisciplinare, una dintre temele esențiale ale societății contemporane: identificarea și promovarea binelui comun într-o lume marcată de diversitate, transformări sociale și crize identitare.

Organizat anual în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi”, simpozionul este inițiat de Departamentul Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, constituind un important spațiu de dialog între teologie, filosofie, istorie, științele sociale și cultură.

Programul de vineri, 23 octombrie, a debutat încă de la ora 10.00, cu o serie de comunicări științifice, iar deschiderea oficială a simpozionului a avut loc la ora 16:00, în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea.

Evenimentul a fost deschis prin salutul Preasfinției Sale Virgil Bercea, Episcopul Greco-Catolic de Oradea, care a evidențiat actualitatea temei alese, în contextul marilor crize identitare care traversează astăzi lumea. Ierarhul a remarcat faptul că, la momentul formulării temei, cu un an în urmă, amploarea unor asemenea provocări nu era la fel de evidentă, ceea ce demonstrează relevanța și dinamismul reflecției academice în raport cu realitățile contemporane.

A urmat intervenția părintelui profesor Cristian Barta, decanul Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, care a prezentat viziunea diferiților Suverani Pontifi asupra binelui comun, subliniind importanța acestuia în învățătura so-

cială a Bisericii și în înțelegerea responsabilității persoanei față de comunitate.

Momentul central al deschiderii oficiale l-a constituit conferința susținută de prof. univ. dr. Daniel David, rectorul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Pornind de la structura societății și de la transformările istorice generate de revoluțiile industriale, acesta a analizat modul în care societățile se organizează, se adaptează și traversează diferite crize, precum și direcțiile în care evoluează lumea contemporană. Conferința a fost urmată de o sesiune consistentă de întrebări și răspunsuri, participanții având ocazia să aprofundeze ideile prezentate și să intre în dialog direct cu invitatul.

Lucrările simpozionului au început vineri dimineață, prin comunicarea părintelui Alexandru Buzalic, intitulată „De la fragmentare la unitate în diversitate”, care a deschis reflecția asupra posibilității construirii unei comunități unite, capabile să valorifice diversitatea fără a pierde reperele comune.

Simpozionul s-a încheiat duminică, 25 octombrie, prin celebrarea Sfintei Liturghii, începând cu ora 10:00, moment care a reunit dimensiunea academică și cea spirituală a întâlnirii. După prânz, participanții și-au încheiat prezența la Oradea.

Cele trei zile de reflecție au evidențiat faptul că binele comun nu poate fi redus la simpla însumare a intereselor individuale, ci presupune responsabilitate, solidaritate, respect reciproc și căutarea unor repere de sens capabile să susțină viața comunitară. Într-o societate marcată de pluralism cultural și religios, de transformări tehnologice accelerate și de provocări identitare, tema simpozionului a oferit un cadru relevant pentru examinarea relației dintre autoritate, libertate, adevăr și conviețuire.

Andrei ALEXA
Biroul de presă EGCO

Vă rezentăm, în rezumat, o parte din temele susținute:

Binele comun la Toma de Aquino și Joseph Schumpeter: ce mai rămâne din el în epoca post-adevărului?

Idealul binelui comun, deși pare a aparține exclusiv de sfera unor idealuri religioase de mult apuse, îl regăsim încă teoretizat nu numai în documentele magisteriale ale Bisericii, ci și în majoritatea constituțiilor și programelor politice moderne, chiar dacă sub alte etichete (interes comun, interes general sau interes public), rămânând un concept teologic și politico-juridic central. Dat fiind acest statut epistemic contemporan bidimensional și ținând seama că modernitatea politică în Occident s-a construit pe clivajul Biserică-Stat, o expunere comparativă cu caracter teologico-politic a

problematicii binelui comun, pe marginea ideilor sfântului Toma de Aquino și ale lui Joseph Schumpeter, reprezintă (cel puțin) un demers intelectual legitim și pertinent.

Pr. dr. Cristian BĂLĂNEAN

Nașterea ideii de bine comun în filosofia greacă

Ideea că administrarea unei comunități trebuie să fie ghidată de un bine comun are o origine reperabilă. Filosofia greacă, în teoretizarea domeniului realităților ce țin de politică, adică de polis, a demarcat, prin analizele lui Aristotel, sistemele de guvernare bune de sis-

(continuare în pag. 5)

(urmare din pag. 4)

temele de guvernare rele prin intermediul ideii de bine comun. Acel bonum commune comunitatis, conform expresiei sale în limba latină, traduce aproximativ formularea aristotelică *to sympheron koinon*. Opoziția pe care o instituie Aristotel este aceea între binele comun și binele propriu (*to sympheron idion*), și ea diferențiază constituțiile corecte de cele incorecte sau corupte. În articolul de față, îmi propun discutarea funcționării conceptului de bine comun, așa cum a fost el creat de Aristotel, și lămurirea corespondenței terminologice între formularea greacă și cea latină.

Conf. univ. dr. Andrei BERESCHI

De la fragmentare la unitate în diversitate

Înainte să fie ales papă, Joseph Ratzinger (1927-2022), în omilia de deschidere a conclavului elector Missa pro eligendo romano pontifice din 18 aprilie 2005, făcea trimitere la dictatura relativismului. O lume în deconstrucție, în care se consideră ideologică fragmentarea adevărului (științific sau religios) conduce la eliberarea minorităților și la dărmarea autorităților în numele libertății și libertinajului, ajunge inevitabil în criză. Relativismul susține că nu există niciun adevăr universal, ego-ul stabilește binele centrat pe hedonism și trăirea momentului, în timp ce libertatea societății fragmentate nu mai poate fi reală după principiul *divide et impera*. În locul valorilor clădite pe fundamente antropologice universale valabile, criza modernității generează o lume a opiniilor sau a fundamentalismelor. Papa Benedict al XVI-lea considera că lumea sfârșitului modernității își pierde reperele morale promovând un compromis generalizat. Vindecarea unei lumi bolnave se poate face numai prin revenirea la Hristos – Logosul pe calea rațiunii înnobilate de iubire, unitatea în diversitate care se află în esența catolicității Bisericii oferind unitatea valorilor care stă la baza adevăratei libertăți umane.

Pr. prof. univ. dr. habil. Alexandru BUZALIC

Incluziune sau integrare? O dilemă pentru o Europă multiculturală

În ultimii ani, atât în Italia și România, cât și în restul Uniunii Europene, se vorbește tot mai mult despre „incluziunea” socială și culturală ca modalitate de a răspunde adecvat provocărilor globalizării într-o societate tot mai multiculturală. Procesul de incluziune este adesea prezentat drept abordarea cea mai potrivită pentru a construi o comunitate mai echitabilă, în care binele comun este cu adevărat protejat. În realitate, din punct de vedere conceptual, termenul „incluziune” comportă ambiguități semnificative – ambiguități care nu se regăsesc în conceptul de „integrare”. Cu toate acestea, după decenii în care s-a promovat o „politică de integrare”,

acest termen a fost nu doar abandonat, ci a devenit și obiect al criticilor în cadrul discursului social și politic. Această schimbare de terminologie poate avea implicații profunde, afectând nu doar modul în care ne imaginăm comunitățile, ci și însăși natura și viitorul acestora.

Dr. Alberto CASTALDINI

Teologia expresiei „Biserici surori” – implicații eclesiologice și dificultățile legate de folosirea sa în cadrul dialogului teologic ortodox-catolic

Una dintre cele mai interesante paradigme eclesiologice ale secolului XX, care a stârnit nu doar speranțe și așteptări, ci mai ales controverse, este utilizarea expresiei „Biserici surori” în dialogul teologic dintre creștinii ortodocși și cei catolici. Expresia a fost folosită pentru prima dată de Sf. Papă Paul al VI-lea și de Patriarhul Ecumenic Atenagora și ulterior preluată de succesorii lor, Sf. Papă Ioan Paul al II-lea și Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I. Utilizarea expresiei a condus, începând cu anul 2000, la o adevărată criză în dialogul teologic oficial menționat. Folosită mai ales în declarații irenice, expresia a fost consacrată ca un concept independent și a stârnit, în mod paradoxal, suspiciuni la adresa Bisericii Romano-Catolice, care s-a văzut confruntată cu o utilizare improprie a acesteia și a ajuns în situația de a clarifica utilizarea acestei expresii. Două documente publicate în anul 2000 de Congregația pentru Doctrina Credinței, condusă la acea vreme de cardinalul Joseph Alois Ratzinger, viitorul Papă Benedict al XVI-lea, au trasat liniile hermeneutice obligatorii pentru interpretarea și utilizarea corectă a conceptului menționat. Aceste documente sunt *Dominus Jesus*, precum și *Notele* adresate conferințelor episcopale catolice. Toate aceste evenimente, marcate și de criza dialogului teologic ortodox-catolic, au avut consecințe majore asupra dialogului oficial dintre ortodocși și catolici. Implicațiile eclesiologice ale acestora s-au resimțit nu numai în diminuarea încrederii ortodocșilor în acțiunile partenerilor catolici, ci și în acțiunile misi-onar-pastorale comune. Cu toate acestea, precum și în ciuda faptului că acest concept eclesiologic de Biserici surori continuă să fie obiectul unei analize și clarificări comune, el constituie ceea ce ar putea fi în viitor cheia convergențelor eclesiologice, care s-ar putea baza pe o teologie comună a slujirii apostolice episcopale, așa cum este aceasta recunoscută și practică atât de Biserica Ortodoxă, cât și de cea Catolică.

Pr. prof. univ. dr. Lucian COLDA

Despre interes și bine

Tema binelui comun a preocupat, probabil, omenirea încă de la primele asocieri între familii care au pus

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

bazele primelor comunități omenești, cu mult înainte să existe ceva scris despre asta. Încă din antichitate, Platon scrie despre binele cetății, cel mai mare bine care asigură armonie și stabilitate în cetatea ideală, iar mai târziu Toma din Aquino insistă că binele comun este scopul unei comunități unificate prin lege și guvernare. Există și o altă linie filosofică care prezintă acest tip de deziderat într-o tușă ușor diferită, în termeni de „interes”. Astfel, Aristotel, atunci când clasifică regimurile politice, le distinge pe cele bune, care sunt guvernate în interes comun, de cele mai puțin bune, adică cele conduse în interes propriu. În cadrul tradiției utilitariste, Jeremy Bentham de exemplu, insistă că o parte semnificativă dintre problemele și relele cu care se confruntă societatea își au originea în ceea ce el numește „interes sinistru”, și interes personal sau propriu.

Conf. univ. dr. Iovan DREHE

Importanța studiului Sfinților Părinți pentru teologia contemporană

Scrierile patristice au reprezentat și reprezintă „succesiunea” sau moștenirea apostolică, adică tezaurul Sfintei Tradiții, care are o valoare inestimabilă pentru viața Bisericii, dar și a fiecărui creștin. Cu toate acestea, poziționarea Sfinților Părinți în istoria existenței umane, dar și în literatură în general, chiar dacă s-a scris foarte mult despre ei, nu a fost estimată și evaluată pe cât ar trebui. Aceasta, deoarece Sfinții Părinți au creat ca formatori inspirați teologia și gândirea Bisericii. Prin viața, dar mai ales prin scrierile lor ei reprezintă și exprimă noua realitate spirituală, care a apărut din momentul în care Fiul lui Dumnezeu S-a Îtrupat. În acest sens, Sfinții Părinți sunt inspiratorii și creatorii unei noi dimensiuni spirituale în lume, iar în istoria literaturii universale ei ocupă un loc de o importanță majoră. Pentru aceasta ei au fost considerați cei mai valoroși scriitori din epoca lor.

Pr. lect. univ. dr. habil. Călin DUȘE

Dreptul credincioșilor de a-și exprima opinia și binele comun al Bisericii în CCEO

Lucrarea își propune să analizeze, din perspectiva Codului Canoanelor Bisericii Orientale, raportul dintre dreptul credincioșilor de a-și exprima opinia și exigența protejării binelui comun al Bisericii. Punctul de plecare îl constituie can. 15 §3 CCEO, care recunoaște credincioșilor dreptul și, uneori, obligația de a-și manifesta opinia cu privire la binele Bisericii, precum și can. 26 CCEO, care supune exercitarea drepturilor exigențelor binelui comun. Studiul va urmări condițiile, limitele și responsabilitățile ce însoțesc exercitarea acestui drept, în special în raport cu respectul față de autoritatea ecleziastică, demnitatea persoanelor și comuniunea bise-

ricească. În contextul actual al multiplicării spațiilor de exprimare publică, cercetarea va evidenția modul în care dreptul canonic oriental încearcă să armonizeze libertatea de opinie cu responsabilitatea eclezială.

Drd. Ioan-Paul FĂRCAȘ

Orizontul creativ în contextul inteligenței artificiale

Animați de posibilitățile nelimitate ale cunoașterii, interpunem între noi și lume o tehnologie tot mai sofisticată, una care ne cere din ce în ce mai puțin, în timp ce ne promite miraculosul. Una care ne invită în mod seducător la lene intelectuală și la delăsare confortabilă. La iluzia că, supuși infodemiei actuale, a afla totul înseamnă a înțelege totul. Ca atare, cădem mult prea repede pradă atracțiilor ei deturante, inutilităților care îi înconjoară magia, ratând chiar dimensiunea autotelică pentru care a fost gândită. Transferați hipnotic în mediul virtual, credem că posedăm multul iluzoriu după care tânjim, pe când, rămași în realitatea strict operațională, putem poseda puținul concret pe care îl avem. Sintem inundați cu informații inutile și secături de cunoștințele esențiale. Complexele existențiale și multiplele frustrări comunicaționale, lipsa unui sens definitoriu nu pot fi vindecate în spațiul virtual. Nici cea mai dezvoltată și augmentată tehnologie nu poate transforma informația în cultură, gustul în judecată de valoare, cantitatea informațională în salt spiritual.

Dr. Ioan F. POP

Limba ca bun comun

Binele comun se exprimă prin idealurile și normele unei comunități, iar ele se comunică într-o limbă. Aceasta nu este doar un mijloc de transmitere al unei realități existente, ci ea însăși contribuie la constituirea idealurilor unei comunități. Pentru a-și impune proiectul lor de realitate, totalitarismele au „naționalizat” limba, deformând sensurile cuvintelor. În democrații, libertatea și platformele sociale virtuale au dus la o explozie a comunicării care nu mai poate fi controlată nici măcar de exigența adevărului sau de cea a coerenței. Fragmentarea discursurilor „privatizează” limba. Tensiunile și confuzia din societățile democratice de astăzi sunt determinate în mare măsură de împrejurarea că, nemaivorbind aceeași limbă, cetățenii lor trăiesc în lumi diferite.

Lect. univ. dr. Ionuț Mihai POPESCU

Cum ne poate fi bine împreună: un răspuns stoic

Tânăr sau vârstnic, bogat sau sărac, înțelept sau ignorant, fiecare om dorește să trăiască bine. Dar cum

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

omul nu a fost menit să trăiască singur, el are nevoia majoră de a conviețui în comunitate, laolaltă cu semenii. Istoria ne arată că a trăi împreună este o necesitate, dar, în același timp, și o permanentă mare provocare pentru membrii societății, că există mereu probleme care necesită rezolvare și că binele general nu este întotdeauna ușor de realizat. Dacă la întrebarea „Ne poate fi bine împreună?” răspunsul este afirmativ, în ceea ce privește căile de a ajunge la binele comun, acestea sunt diferite și complexe. Fiecare generație s-a preocupat de acest deziderat și a făcut eforturi în acest sens, constatând că nu există rețete miraculoase, nici poțiuni magice cu efecte rapide, ci perseverență zilnică în binele făcut. Constatarea lui Marcus Aurelius – „Ceea ce nu-i de folos stupului, nu-i de folos nici albinei” – ne arată legătura dintre singular și general, rolul și locul persoanei în întreg, contribuția obligatorie a fiecăruia la realizarea binelui societății. Binele pe care îl propun stoicii este o cale a omului – a fiecărui om – care se realizează cu consecvență și curaj, cu înțelepciune și dreptate, înfăptuind binele în fiecare zi.

Dr. Carmen POTRA

Locuri de pelerinaj și mănăstiri în Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș: Cărbunari, Stânceni, Visuia, Chiheru de Jos, Nima Râciului

Pelerinajul, ca fenomen religios și social universal, este un dat incontestabil al realității de azi, exprimând aspirații și frământări la nivel personal și, în același timp, coeziune și identitate la nivel colectiv. Mai mult, pelerinajul este o expresie a experimentării binelui comun; rezultatul unui algoritm între autoritatea organizatoare și pluralismul membrilor Bisericii, pelerinajul oferă un orizont de sens drumului poporului lui Dumnezeu pe căile acestei lumi. În acest studiu, intitulat *Locuri de pelerinaj și mănăstiri în Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș: Cărbunari, Stânceni, Visuia, Chiheru de Jos, Nima Râciului*, prezentăm un scurt istoric, câteva informații și repere ale locurilor de pelerinaj și ale mănăstirilor din Arhieparchia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, de Alba Iulia și Făgăraș, cu sediul la Blaj, în România, existente azi.

Pr. conf. univ. dr. habil. Anton RUS

Despre „binele comun” al unei biserici locale. Episcopul Iosif Papp-Szilagyi și raportul către Roma (1862)

Lucrarea scoate la lumină tot o lucrare a reputatului teolog, trimisă la Roma, în calitate de episcop, despre „starea” diecezei sale, în anul 1862. Documentul este o imagine fidelă despre o biserică locală, asupra căreia, în virtutea sarcinii sale pastorale, Iosif Papp-Szilagyi și-a asumat clădirea binelui comun, atât pentru proprii preoți și credincioși, cât și pentru cei

considerați la vremea respectivă „înafara” Bisericii.

Dr. habil. Silviu SANA

Binele comun în era inteligenței artificiale

În contextul dezvoltării rapide a inteligenței artificiale și al atomizării spațiului public prin „tribune virtuale”, redefinirea binelui comun devine o urgență etică majoră. Pornind de la cadrul conciliar din *Gaudium et Spes* (26), lucrarea explorează modul în care Magisteriul Social recent-de la grila de lectură antropologică a Papei Francisc la orientările etice ale Papei Leon al XIV-lea-articulează binele comun în raport cu mediul digital și algoritmic. Studiul analizează trei provocări centrale: 1) protejarea demnității umane în fața automatizării decizionale; 2) depășirea polarizării generate de algoritmi prin „cultura întâlnirii”; 3) restabilirea unei autorități morale credibile capabile să ofere un orizont de sens colectiv.

Conf. univ. dr. Călin SĂPLĂCAN

Binele comun și bunăstarea umană - două fețe ale șalomului biblic?

Termenul ebraic „șalom” este redat în traduceri românești ale Bibliei prin „pace”. Iar această pace este înțeleasă ca absența războiului sau a conflictului. Dar acest cuvânt e mult mai bogat și se referă la o armonie caracterizată de pace, dreptate și prosperitate. Teza pe care o argumentez în acest text este că șalomul este elementul biblic care aduce împreună binele comun – concept fundamental al doctrinei sociale – și bunăstarea umană – concept esențial în teologia publică. Cu alte cuvinte, binele comun și bunăstarea umană sunt fațeta comunitară și cea personală a șalomului biblic.

Dr. Teofil STANCIU

Binele comun și vocația umană la comuniune: perspective teologice în gândirea Sfântului Ioan Damaschin

În fața individualismului, a fragmentării sociale și a crizei principiilor călăuzitoare în societatea contemporană, perspectiva Sfântului Ioan Damaschin ne invită să redescoperim persoana umană ca ființă orientată spre comuniune. Din perspectivă creștină, adevăratul bine comun nu poate fi separat de Dumnezeu, întrucât își găsește fundamentul ultim în adevăr, iubire și comuniune. În acest sens, actualitatea gândirii Damaschinului rezidă în posibilitatea de a reconceptualiza autoritatea ca slujire, libertatea ca responsabilitate și pluralismul ca dialog — în cadrul unui orizont de sens ancorat în vocația umană la comuniune cu Dumnezeu și cu semenii.

Drd. Florin Bogdănel TIMOȘ

Vizită și zi de evanghelizare în parohia Ciocaia

În Duminica a XIX-a după Rusalii, comunitatea Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan” din Oradea a celebrat slujba Utronej și Sfânta Liturghie în Parohia Greco-Catolică „Adormirea Maicii Domnului” din Ciocaia.

Celebrarea a fost prezidată de Pr. Anton Cioba, rectorul Seminarului, care a rostit și omilia. Au concelebrat Pr. Patrik Nagy, vicerector, Pr. Florian Guțiu, spiritual și Pr. Endre Erdődi, parohul comunității. A slujit ca ipodiacon Sámuel Erdődi, absolvent al Seminarului din Oradea, fiu al părintelui Endre și originar din parohia Ciocaia.

Sfânta Liturghie a fost cântată de Corul „Schola Cantorum” al Seminarului, condus de maestrul Radu Mureșan. Răspunsurile corului au fost date atât în limba română, cât și în limba maghiară.

Părintele Anton a mulțumit comunității pentru mijlocirea și aportul pe care l-au avut în drumul vocației tânărului Sámuel și i-a îndemnat pe credincioși să continue să se roage pentru Seminar și pentru vocații,

mai ales în acest an, la ceas aniversar, când Seminarul nostru serbează 235 de la fondare.

La finalul Sfintei Liturghii a fost sfințită o grotă a Maicii Domnului, amplasată în curtea Bisericii.

După slujba, seminariștii și formatorii au participat la o agapă pregătită de comunitatea din Ciocaia, moment de comuniune reciprocă.

Dragoș TOMESCU
Anul III

Întâlnirea Oficiului Național pentru Pastorația Tineretului

În perioada 5–7 octombrie 2026, la Centrul Spiritual Manresa din Cluj-Napoca, s-a desfășurat „Întâlnirea de toamnă a Oficiului Național pentru Pastorația Tineretului” (ONPT), din cadrul Conferinței Episcopale Române (C.E.R.). Gazda întâlnirii a fost Eparhia Greco-Catolică de Cluj-Gherla.

Cu această ocazie, s-au reunit responsabili diecezeni și eparhiali pentru pastorația tineretului din România, sub coordonarea PSS Virgil Bercea, responsabil al Comisiei pentru Laici – Tineret din cadrul C.E.R. (Eparhia Greco-Catolică de Oradea), și a pr.-lui Marian Blaj, responsabil național pentru Pastorația Tineretului (Arhidieceza Romano-Catolică de București). Alături de aceștia s-au aflat și tinerii colaboratori ai Oficiului. Astfel, echipa de lucru a fost completată de: pr. Simon Imre (Arhidieceza de Alba Iulia); pr. Zaharie Pinteș și Bogdan-Teofil Barta (Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș); dra. Carla Beatrice Munteanu (Arhidieceza de București); pr. Radu Tălpălaru și dl. Cristian Puie (Eparhia de Cluj-Gherla); pr. Leonard Farcaș și dra. Melissa Dogaru (Dieceza de Iași); pr. Mihai Blăjuț și dl. Sergiu-Andrei Lapadus (Eparhia de Lugoj); pr. Angel Zareczki (Eparhia de Maramureș); pr. Blaga Anto-

niu și dl. Puia Iosif (Dieceza de Oradea); pr. Paul Popa, dna Ramona Dragoș și dra. Miriam Zima (Eparhia de Oradea); pr. Daniel Dumitru și dl. Iustin Călin (Dieceza de Timișoara); precum și dl. Lorant Csiszar (Dieceza de Satu Mare). (...)

Ultima sesiune de lucru s-a încheiat cu discutarea unor aspecte logistice privind deplasările grupului și cu stabilirea locului și perioadei următoarei întâlniri a ONPT. Astfel, membrii Oficiului se vor revedea în perioada 4–6 martie 2027, la Blaj, evenimentul urmând să fie găzduit de Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș.

Oficiul Național pentru Pastorația Tineretului
<https://www.biseriacatolica.ro>

Sesiunea ordinară de toamnă a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, Blaj, 20-21 octombrie 2026

Episcopii Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, s-au reunit la Blaj, în perioada 20–21 octombrie 2026, în sesiunea sinodală ordinară de toamnă, sub președinția Preafericirii Sale Claudiu, Arhiepiscop Major.

La lucrările Sinodului a participat Excelența Sa Mons. Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova.

Sinodul a salutat unirea in persona Episcopi a Eparhiei de Cluj-Gherla cu Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș, ca soluție temporară, în urma consultării favorabile a Sfântului Scaun al Romei.

Pe ordinea de zi s-a aflat pregătirea Adunării Bisericii Arhiepiscopale Majore, moment de comuniune și de discernământ asupra provocărilor pastorale, sociale și culturale actuale, în vederea transmiterii credinței, aprofundării identității ecleziale proprii și a misiunii de evanghelizare a Bisericii. Sinodul a aprobat Statutul Adunării Bisericii Arhiepiscopale Majore, iar Preafericitul Părinte Claudiu, în calitate de Președinte, l-a numit Vicepreședinte al Adunării pe Preasfinția Sa Virgil Bercea și Secretar pe Preasfinția Sa Cristian Crișan.

Sinodul a aprobat revizuirea Liturghierului și pregătirea editării Evangheliarului. Au fost discutate, de asemenea, chestiuni pastorale, canonice și administrative.

Mărti, 20 octombrie 2026, Episcopii au celebrat Sfânta Liturghie Arhierescă în Catedrala „Sfânta Treime” din Blaj.

Următoarea sesiune sinodală ordinară se va desfășura în perioada 6–8 iunie 2027.

Pr. Liviu URSU
NOTAR

Conferință „Healing of memories”

Pe data de 9 octombrie 2026, în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea, a avut loc conferința intitulată „*Healing of memories*” – *Vindecarea memoriilor (amintirilor)*. Aceasta a fost susținută de către rev. dr. Dieter Brandes, fiind organizată de Episcopia Greco-Catolică de Oradea, alături de Departamentul Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică (UBB). Pe lângă seminariști, în audiență s-au aflat studenți, preoți, laici și PS Virgil Bercea, episcopul Eparhiei de Oradea, care se cunoaște cu dr. Brandes de mai bine de 20 de ani.

Conferința s-a centrat în jurul conceptului de „healing of memories”, un proces promovat de către Dieter Brandes ca potențială soluție de a trata și vindeca rănille trecutului care s-au format în urma conflictelor etnice, religioase și culturale în țările din lumea întreagă. Acest proces a fost inițiat în Africa de Sud de către episcopul anglican Desmond Tutu. Acesta, după ce a înființat Comitetele pentru Adevăr și Reconciliere, a înțeles că descoperirea adevărului istoric nu este suficientă pentru vindecare și reconciliere. Astfel, a fondat Institutul Healing of Memories – Africa de Sud în 1998, care promova dialogul reciproc și înțelegerea perspectivei celuilalt ca și chei ale reconcilierii, pornind de la relatarea trecutului.

Discuția a continuat cu aplicarea procesului de „healing of memories” în Europa, cu exemple concrete

din istoria Irlandei de Nord, a Norvegiei, țărilor fostei Iugoslavii, dar și României.

Comunitatea Seminarului se bucură pentru participarea și să găzduirea acest eveniment, care dincolo de a fi un simplu instrument conceptual, a putut fi un spațiu de discuție asupra unor teme foarte relevante și care ne angajează și solicită pe toți, viitori preoți și membri vii ai Bisericii. Ne bucurăm că România face progrese în această direcție, a vindecării memoriilor, iar de 20 de ani este implicată activ în evenimentele „Healing of Memories”, PSS Virgil Bercea fiind primul semnatar al acestor tip de inițiative în țara noastră.

Răzvan PAȘCA
Anul IV

Pelerinaj în cinstea Sfântului Francisc de Assisi

Pelerinajul ne este împlinirea unui dor, căutare și dar promis lui Dumnezeu și așteptat de la Dumnezeu. Acum, în an jubiliar, 800 de ani de la trecerea la Domnul a Sfântului Francisc din Assisi, am primit darul unui astfel de pelerinaj organizat de terțiarilor franciscani din Oradea, prin ministrul lor, d-na Othilia Groza și Pr. OFMconv. Ionuț Cherecheș în perioada 1-6 octombrie, cuprinzând sărbătoarea din 4 octombrie cu șansa primirii *Indulgenței Plenare* chiar la Assisi.

Împlinire! Mulțumire! Recunoștință! Pentru toți! Un grup de 36 de oameni uniți prin aceeași dorință, bucurându-se și bucurând fiecare pe ceilalți prin darul său de suflet, prin prezență, mărturie, materiale prezentate, dăruirea de medalii și rozariile realizate de marianista A.M. și prin tot darul părtășiei. Am fost împreună terțiarilor franciscani cu miniștrii lor din București, Bistrița, Cluj, Arad, marianiști orădeni și din Sântandrei, credincioși din bisericile noastre greco și romano catolice, ortodocși și un conducător auto dedicat.

Parcursul, bogat, a cuprins locuri, oameni, obiective de înaltă spiritualitate și cultură din Italia și Austria: orașul Graz (Austria) cu biserica franciscană Franziskanerkirche, Casa de exerciții spirituale a Surorilor Milostivirii unde am primit găzduire și Pr. Ionuț Cherecheș a celebrat Sfânta Liturghie. A urmat Camposampiero, Conventul antonian, cu parcul unde am admirat statuile din bronz, în mărime naturală, reprezentând scene din viața Sf. Anton alături de Isus și Maria, Capela del Noce a Sanctuarului, cămăruța unde Anton a primit pe micul Isus în brațe. Ne-am continuat drumul spre Padova, trecând prin Arcella, unde a murit Sfântul Anton. Ne-am rugat în Bazilica Sfântul Anton de Padova, trecând pe la mormântul său, încântându-ne de relieve, de bogăția acestui loc, având ghid pe părintele Daniel Fechetă, OFMconv. A urmat Assisi, cu găzduirea plină de iubire a surorilor de la Casa di Preghiera,

Sfânta Liturghie, momente deosebite precum Rozarul rostit de grup în fața Bazilicii de Sus în seara celebrării Transiului Sfântului și bucuria celor ce au putut participa la întâmpinarea Procesiunii și a celebrării solemne a Transiului Sfântului Francisc, adânc, în noapte.

În ziua sărbătorii, cu toții am primit *Indulgența Plenară* la Liturghia noastră de dimineață celebrată de Pr. Ionuț. Am fost acolo, în timpul Liturghiei solemne, în marele Sanctuar franciscan alături de mii de pelerini, ne-am rugat la Mormântul Sfântului Francisc în Bazilica de jos; am văzut mica bisericuță unde se află trupul Sfântul Carlo Acutis prin marea de pelerini. Am vizitat și ne-am rugat în Portiuncula, loc atât de binecuvântat cu darul acordat de Dumnezeu Sfântul Francisc, darul *Indulgenței Plenare* pentru toți cei ce se roagă acolo (2 August). Am fost în marea Bazilică Santa Maria degli Angeli unde se celebra Sfânta Liturghie în limba latină. Am primit de la călugărul franciscan Andrei Ciobanu câte un minunat album cu Assisi.

Fiecare meditând în liniștea inimii la harul dobândit în acel loc sfânt, ne-am îndreptat spre Mestre, Veneto unde am trăit momente deosebite alături de părintele Vasile Barbolovici, care, plecat din Chilioara, Sălaj, de 30 de ani slujește Lui Dumnezeu în Veneția. Ne-a fost ghid erudit prin renumita Veneție, preot confesor și ne-a dăruit celebrarea Sfintei Liturghii greco-catolice în biserica San Rocco unde păstorește comunitatea locală.

Un ultim obiectiv impresionant prin uimitoarea realizare arhitecturală, bogăția artistică a interiorului, Bazilica Stephansdom din Viena, ne-a ajutat să ne amintim de înalta demnitate umană, darul extraordinar pe care Dumnezeu l-a dăruit copiilor săi, prin talent, măiestrie, trudă dăruită prin creația artistică. Aceeași bucurie am simțit-o și în celelalte biserici vizitate:

(continuare în pag. 11)

Inaugurarea anului academic 2026-2027

Comunitatea Facultății de Teologie Greco-Catolică (Departamentul Oradea) și a Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan” s-a adunat luni, 28 septembrie, pentru a marca începutul noului an academic 2026–2027.

Evenimentul a avut loc în Parohia „Sfântul Gheorghe” (Biserica Seminarului) și a debutat cu slujba Vecerniei prezidată de PS Virgil Bercea. În cuvântul său, episcopul, referindu-se la pasajul evanghelic al pescuirii minunate, a amintit că Mântuitorul urcă în barca fiecăruia dintre noi și ne îndeamnă să vâslim în larg. Preasfințitul ne-a lăsat ca temă de reflecție întrebarea dacă avem capacitatea de a-L asculta pe Isus și de a face voia Lui. Doar așa ne putem împlini misiunea la care suntem chemați, fie că suntem seminariști, preoți, profesori sau părinți, conștienți că Isus ne vorbește fiecăruia în mod personal.

A urmat discursul de inaugurare, susținut de domnul Ionuț Popescu, directorul Departamentului. Acesta a vorbit despre provocările generației actuale, amintind de libertatea de gândire și de impactul inteligenței artificiale. Pornind de la celebrul citat al lui Dostoievski, că „frumusețea va salva lumea”, el a subliniat că această frumusețe nu este o simplă idee abstractă, ci un chip și o persoană reală: Isus Cristos. Îndemnul său pentru toți cei prezenți a fost să facem în așa fel încât faptele vieții noastre să conteze cu adevărat.

În continuarea momentului de rugăciune, Pr.

Anton Cioba, rectorul Seminarului, a amintit că noul an academic se desfășoară sub semnul anului pastoral dedicat Sfintei Scripturi, un timp în care suntem invitați să redescoperim și să aprofundăm Cuvântul lui Dumnezeu. Totodată, acest nou început se înscrie în anul jubiliar al aniversării a 250 de ani de la fondarea Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, repere care oferă comunității academice și formative un cadru spiritual aparte pentru parcursul care începe.

Seara s-a încheiat cu binecuvântarea troiței din curtea Seminarului, recent restaurată, moment care a încununat în mod simbolic începutul noului an academic și a așezat sub semnul Crucii parcursul comunității.

Privim încrezători spre acest nou început și le dorim tuturor un an academic plin de rod și har!

Dragoș TOMESCU
Anul III

(urmare din pag. 10)

Sfântul Mihail, Sfântul Petru... Toate aceste lăcașuri de închinare sunt mărturia credinței, dorinței celor dăruiti de a aduce laudă, adorație, de a dispune pe cel ce intră la rugăciune smerită către un Creator Atotputernic și Îndurător.

Tot ce este bun se realizează cu iubire, dăruire, trudă, dar mai ales cu rugăciune. Astfel a fost pregătit acest pelerinaj încă din ianuarie 2026, propus nouă imediat după începerea Jubileului de ministrul terțiarilor franciscani, d-na Othilia Groza cu ajutorul preotului de pie memorie, Cristian Blăjuț OFM conv. și a tânărului părinte Ionuț Cherecheș OFMconv. care, iată, acum la împlinirea pelerinajului, ne-a oferit zilnic Sfânta Liturghie și ne-a condus programul spiritual cu devoțiunile la *Inima Preasfântă a Lui Isus*, în prima vineri și *Inima Neprihănită a Mariei* în prima sâmbătă, Rozariile zilei, Rozariul Îndurării Divine, Coronița Franciscană cu cele 7 Bucurii ale Mariei, Rozariul Inimii Neprihănite a Mariei, cântecele de preamărire, unde părintele ne-a

acompaniat la fluier.

Cu ce am rămas în urma acestui pelerinaj atât de bogat dăruit? O mărturie a unei participante pare să spună simplu, firesc pentru noi, toți: „Eu, personal, în acest pelerinaj atât de dorit, am fost fascinată de măreția creației lui Dumnezeu! În spiritualitate, artă, istorie, cultură, în peisaje minunate așa precum numai Dumnezeu le poate face. Dar mai ales în oamenii frumoși pe care i-am întâlnit. Pentru mine fiecare zi a fost o bucurie! Mai ales că începea cu o liturghie. Iar acum, după întoarcerea mea acasă, sentimentul cel mai prezent în mine este recunoștința. Încă nimic nu a reușit să mă tulbure. Mulțumesc lui Dumnezeu! Vă doresc tuturor pace și bine!”

Da, binecuvântați am fost și din inimă mulțumim lui Dumnezeu și ne dorim ca binecuvântarea Sfântului Francisc să rămână asupra tuturor: „*Domnul să te binecuvânteze și să te păzească. Să-ți arate fața Sa și să aibă milă de tine. Să-și îndrepte privirea spre tine și să-ți dăruiască pacea. Domnul să te binecuvânteze!*”

Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice la „Casa Frențiu”

Vineri, 2 octombrie a.c., la Centrul rezidențial Casa Frențiu, aproximativ 120 de persoane au fost prezente pentru a marca Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice – o zi dedicată celor care poartă în suflet o viață de povești, experiențe, oameni dragi și amintiri care merită ascultate și prețuite.

Alături de seniorii Centrului rezidențial „Casa Frențiu” s-au aflat seniori din centrele de zi ale Direcției de Asistență Socială Oradea, într-o întâlnire care a adus împreună oameni, zâmbete și emoții. Pentru masa de prânz, mesele au fost mai pline, conversațiile mai lungi, iar atmosfera din „Casa Frențiu” și mai caldă.

Invitați deosebiți au fost alături de noi: Florin Birta - primarul Municipiului Oradea, Arina Moș - deputat, Preasfinția Sa Virgil Bercea - episcopul greco-catolic de Oradea, Anca Grama - director executiv al Direcției de Asistență Socială Oradea, Eugenia Borbei - secretar general al Municipiului Oradea, Pető Dalma - consilier local și Miorița Săteanu - cetățean de onoare al Municipiului Oradea, și, totodată, rezidentă a „Casei Frențiu”.

Un moment deosebit al zilei a fost întâlnirea cu Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, care le-a adresat seniorilor un cuvânt de suflet. Împreună cu cei prezenți, a rostit o rugăciune și le-a

oferit binecuvântarea sa, oferind astfel și mai multă lumină acestui eveniment.

Masa festivă de prânz a continuat o tradiție frumoasă a Direcției de Asistență Socială Oradea și a Centrului rezidențial „Casa Frențiu”, păstrată de mai mulți ani cu prilejul Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice. Și de această dată, seniorii s-au bucurat de muzică ambientală, de voie bună și de un desert pregătit special pentru această zi – un tort care a adus zâmbete și a completat sărbătoarea noastră.

Dar, dincolo de masă, de muzică și de toate momentele pregătite cu grijă, adevărata bucurie a zilei a fost întâlnirea. A fost timpul petrecut împreună. O conversație. Un zâmbet. O amintire împărtășită. O mână strânsă cu drag. Bucuria de a revedea oameni cunoscuți și de a lega noi prietenii.

Le mulțumim reprezentanților Direcției de Asistență Socială Oradea pentru încrederea de a ne avea, din nou, alături ca parteneri în această frumoasă tradiție. Ne bucurăm că Centrul rezidențial „Casa Frențiu” poate fi, an de an, locul în care seniori din Oradea se întâlnesc, se bucură și se simt acasă. „La Mulți Ani!”

Teodora BODA
Coordonator centru

„Un milion de copii se roagă Rozariul”

În ziua de 16 octombrie 2026, Catedrala Greco-Catolică „Sfântul Nicolae” din Oradea a fost locul unui moment de rugăciune dedicat păcii și comuniunii universale, în spiritul inițiativei „Un milion de copii se roagă Rozariul”. Prin rugăciunea Rozariului, copiii sunt invitați să-și îndrepte inimile spre Dumnezeu, prin mijlocirea Preacuratei Fecioare Maria, cerând darul păcii pentru întreaga lume.

Inițiativa „Un milion de copii se roagă Rozariul”, promovată la nivel internațional de organizația pontificală Ajutor Bisericii care Suferă (ACN), își propune să adune copii din întreaga lume într-o singură rugăciune pentru pace, unitate și întărirea credinței. Pornită în anul 2005, în Caracas, Venezuela, această campanie a devenit, de-a lungul anilor, un prilej de comuniune spirituală între copii de pe toate continentele.

Rozariul, rugăciune dedicată contemplării misterelelor vieții lui Isus Cristos, alături de Preacurata Sa Mamă, îi ajută pe copii să descopere frumusețea credinței și puterea rugăciunii rostite cu sinceritate. Fiecare „Bucură-te Marie” devine un gest de încredere și iubire, iar fiecare mister contemplat îi apropie de Evanghelie și de exemplul de credință al Maicii Domnului.

Într-o lume marcată de conflicte, nesiguranță și suferință, rugăciunea copiilor reprezintă un semn de speranță. Intenția principală a acestei inițiative este pacea în lume, dar rugăciunea se îndreaptă și spre copiii afectați de războaie, spre familiile încercate de greutăți, spre cei bolnavi și spre toți oamenii care au nevoie de mângâiere și sprijin.

Prin participarea la această inițiativă, copiii sunt încurajați să înțeleagă că fiecare dintre ei poate contribui la construirea unei lumi mai bune, începând cu

gesturile de bunătate, iertare, solidaritate și iubire din viața de zi cu zi.

Participarea la inițiativa „Un milion de copii se roagă Rozariul” este și o ocazie de a-i educa pe cei mici în spiritul credinței și al responsabilității față de aproapele. Prin rugăciune, ei învață să privească dincolo de propriile nevoi, să-i descopere pe cei aflați în suferință și să-i încredințeze iubirii milostive a lui Dumnezeu.

Așa cum sublinia și mesajul acestei inițiative în anii precedenți, rugăciunea copiilor nu este doar un moment de devoțiune, ci și o mărturie a încrederii în puterea lui Dumnezeu de a transforma inimile oamenilor. Copiii devin astfel mici misionari ai păcii, ducând în familiile și comunitățile lor mesajul iubirii creștine.

Luna octombrie, dedicată în mod deosebit Sfântului Rozariu și misiunilor Bisericii, ne reamintește importanța rugăciunii și a solidarității cu cei aflați în nevoie. În acest timp de har, credincioșii sunt invitați să redescopere rugăciunea în familie și să-i încurajeze pe copii să crească în credință, speranță și iubire.

Rugăciunea Rozariului ne îndreaptă privirea spre Cristos și ne învață să urmăm exemplul Mariei, care a primit cu încredere voința lui Dumnezeu și a păstrat în inima sa cuvintele și lucrările Fiului ei. Fie ca rugăciunea copiilor din Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea, unită cu rugăciunea copiilor din întreaga lume, să devină un semn de speranță pentru cei care suferă și o chemare la pace, fraternitate și reconciliere. Preacurata Fecioară Maria, Regina Păcii și a Sfântului Rozariu, să-i ocrotească pe toți copiii lumii, să-i călăuzească spre Fiul ei, Isus Cristos, și să mijlocească pentru pacea în familii, în comunități și între toate popoarele!

Întâlnirea Eparhială a Tinerilor

Pe data de 10 octombrie 2026, în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea, a avut loc Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie arhierască, celebrată cu ocazia Întâlnirii Eparhiale a Tinerilor. Sfânta Liturghie a fost oficiată de Preasfinția Sa Virgil Bercea, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură, ierarhul le-a vorbit tinerilor prezenți în număr mare despre trei aspecte desprinse din Evanghelia după Luca (5, 27-32): **chemarea, convertirea și curajul.**

„Bine ați venit la această întâlnire cu Domnul! Ați auzit mai înainte Evanghelia citită de părintele diacon. Isus a trecut prin zonă, l-a văzut pe Levi și i-a spus: «Vino după Mine!», iar el L-a urmat. Este foarte interesant! Voi ați fost invitați să veniți la această întâlnire, deși ați fi putut face alte o mie de lucruri, și totuși sunteți prezenți aici. Înseamnă că, dincolo de faptul că ați venit la această Întâlnire Eparhială a Tinerilor, probabil că ați auzit și acel ceva din glasul Domnului, pentru că Evanghelia de astăzi ne vorbește despre trei lucruri: chemare, convertire și curaj.

Suntem chemați. Când și cine ne-a chemat? De foarte multe ori, părinții, prietenii, profesorii, dar, câteodată, ne cheamă și Domnul. Puteți să vă amintiți un moment din viața voastră în care ați simțit că Domnul v-a chemat? Gândiți-vă la unul. Când a fost acel moment în care L-ați simțit aproape pe Domnul? Când ați luat o notă mică, când v-au certat părinții sau, poate, când v-a supărat un prieten în care aveți foarte multă încredere și ați simțit că nu mai aveți pe nimeni alături de voi? Oare atunci ați simțit că Domnul vă cheamă? Apoi, Evanghelia ne spune că Levi a lăsat totul și a plecat. Voi, astăzi, ați lăsat totul și ați venit aici. Atunci când mama, tata sau un prieten ne roagă să facem ceva, lăsam totul și facem acel lucru, fiindcă avem încredere în celălalt. Când auzim un «bip» și știm că mesajul vine de la un prieten sau de la părinți, lăsam totul. Dar când ați simțit că acel «bip» vine de la Domnul? (...)

Este foarte important, dragilor, ca, de-a lungul vieții voastre, să învățați să ascultați acel «bip» al inimii, pentru că el vine de la Domnul. De fiecare dată când auziți acest semnal, să știți să vă convertiți și să alegeți binele. Să puneți un «like» binelui! Atunci, cu adevărat, ați îndrăznit, aveți coloană vertebrală, știți în cine credeți și încotro vă îndreptați. Așa să mergem întotdeauna pe acest drum către Domnul! Amin!”

La finalul Sfintei Liturghii, părintele Paul Popa le-a adresat câteva cuvinte tinerilor prin care și-a exprimat bucuria și recunoștința pentru participarea numeroasă la celebrarea liturgică. Ulterior, le-a oferit cuvântul celor doi tineri care au transmis mulțumiri, în primul rând, lui Dumnezeu, pentru darul credinței și al comuniunii, Preasfinției Sale Virgil Bercea, preoților și diaconilor, directorilor de licee, elevilor, lui Ovidiu

Lăzar și fetelor care au dat răspunsurile la Sfânta Liturghie, precum și tuturor celor implicați în organizarea evenimentului.

Imediat după acest moment, pe soalea Catedralei „Sfântul Nicolae” a luat cuvântul domnul Cătălin Măruță. Acesta le-a mulțumit organizatorilor și a vorbit despre credința sa, despre rolul de tată și soț, precum și despre importanța credinței și a iubirii în viața tinerilor și a copiilor. Totodată, i-a îndemnat pe cei prezenți să se apropie de Biserică și de Dumnezeu, subliniind că adevăratele valori se regăsesc în credință, în iubire și în sprijinul reciproc. A evidențiat faptul că binele de zi cu zi se construiește prin gesturi mici, prin care oamenii sunt alături unii de alții.

În încheiere, a subliniat că bucuria izvorâtă din credință și din comuniunea trăită în Biserică este cu adevărat specială. În semn de recunoștință și prețuire, Preasfinția Sa Virgil Bercea i-a oferit în dar, două rozarii.

După procesiunea de încheiere, seminariștii de la Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi”, preoții, diaconii și episcopul au ieșit din catedrală, iar tinerii s-au îndreptat spre Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”. Aici s-au desfășurat atelierele de lucru pe grupuri, participanții au luat prânzul împreună, iar, la finalul zilei, s-au bucurat de un moment de comuniune, cântând și dansând în curtea liceului pe imnul întâlnirii pregătit special pentru acest moment.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Moaştele Sfântului Papă Ioan Paul al II-lea, primite cu evlavie în Parohia „Naşterea Maicii Domnului” din Haieu

În seara zilei de joi, 22 octombrie 2026, în Parohia „Naşterea Maicii Domnului” din Haieu – Băile 1 Mai, a fost celebrată Sfânta Liturghie arhierescă, oficiată de Preasfinţia Sa Virgil Bercea, Episcopul greco-catolic de Oradea, împreună cu Preasfinţia Sa John Michael Botean, Episcopul greco-catolic de Canton, Ohio (SUA), şi un sobor de preoţi. Evenimentul a marcat aducerea în parohia păstorită de părintele Ştefan Madarasi, a moaştelor Sfântului Papă Ioan Paul al II-lea.

„Cu drag îl salut pe Preasfinţitul John Michael, episcopul greco-catolic de Ohio, din Statele Unite, care este astăzi aici, alături de noi, a spus Preasfinţia Sa Virgil Bercea. În acelaşi timp, îl salut pe părintele Ludovico, care este un călugăr rozminian. Vă salut cu drag pe fiecare dintre dumneavoastră şi mă bucur că suntem aici, împreună, pentru a primi în această biserică moaştele Sfântului Papă Ioan Paul al II-lea.

La finalul Sfintei Liturghii, părintele paroh Ştefan Madarasi a adresat cuvinte de mulţumire părintelui Francisc Lăcătuş FDP, doamnei Dana şi domnului Fulvio, prin a căror implicare a fost posibilă aducerea sfintelor moaşte în Eparhia de Oradea. De asemenea, a mulţumit celor doi ierarhi, preoţilor împreună-slujitori, surorilor din Congregaţia Maicii Domnului, membrilor

Reuniunii Mariane, credincioşilor şi tuturor oaspeţilor care au luat parte la acest moment de har. În semn de preţuire, celor doi episcopi le-a oferit câte o icoană a Sfântului Papă Ioan Paul al II-lea.

După binecuvântarea finală, credincioşii au avut posibilitatea de a se apropia cu evlavie de sfintele moaşte, de a le săruta şi de a primi ungerea cu untdelemn sfinţit. Fiecare a primit, de asemenea, o icoană a Sfântului Papă Ioan Paul al II-lea, ca amintire a acestui eveniment deosebit.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Întâlnirea asociaţiilor religioase din Protopopiatul Beiuş

Duminică, în data de 18 octombrie a. c., a avut loc Întâlnirea asociaţiilor religioase din Protopopiatul Beiuş, un eveniment organizat anual, care reprezintă un prilej de comuniune, rugăciune, dialog şi împărtăşire a experienţelor de viaţă şi activitate pastorală. La această întâlnire au participat reprezentanţi ai Reuniunii Mariane, AGRU, Familiei Preasfintei Inimi a lui Isus, Asociaţiei „Ave Miriam” şi ai Oratoriului „Colţ de Rai”, provenind din parohiile arondate Protopopiatului Beiuş, Ştei, Drăgoteni, Prisaca şi Pocola.

Întâlnirea a debutat cu rugăciunea Sfântului Rozariu, desfăşurată în atmosfera de reculegere şi adorare a Preasfântului Sacrament, oferind participanţilor un timp de apropiere de Cristos şi de întărire a legăturilor spirituale dintre membrii asociaţiilor. Programul a continuat cu o meditaţie biblică având ca punct de plecare motto-ul „Unde este credinţa voastră?” (Lc 8,25). Pornind de la acest cuvânt al Evangheliei, participanţii au fost invitaţi la reflecţie asupra propriei vieţi de credinţă, asupra încrederii în Dumnezeu în momentele de încercare şi asupra mărturiei creştine pe care fiecare este chemat să o ofere în comunitatea din care face parte. Un alt moment important al întâlnirii l-a constituit împărtăşirea activităţilor desfăşurate şi a preocupărilor pastorale ale fiecărei asociaţii. Dialogul şi schimbul de experienţe au oferit

ocazia de a descoperi iniţiative, de a împărtăşi bucurii şi provocări şi de a identifica noi modalităţi de colaborare în slujirea Bisericii şi a comunităţilor parohiale.

Întâlnirea s-a încheiat într-o atmosferă fraternală, printr-un moment de socializare găzduit de Oratoriul „Colţ de Rai”, care a prilejuit consolidarea relaţiilor de prietenie şi comuniune dintre participanţi.

Astfel de întâlniri reamintesc importanţa implicării asociaţiilor religioase în viaţa Bisericii şi contribuţia lor la formarea spirituală a credincioşilor, la animarea comunităţilor parohiale şi la mărturisirea viei a credinţei. Întăriţi prin rugăciune, dialog şi comuniune, participanţii sunt chemaţi să ducă mai departe, în activităţile şi comunităţile lor, bucuria întâlnirii cu Cristos şi spiritul slujirii fraterne.

Biroul de Presă EGCO

Alin CREȚU

Sursa invizibilă a excelenței

Ce anume diferențiază o performanță de moment, obținută sub presiunea notelor sau prin memorare mecanică, de adevărata excelență școlară și umană? Ani de zile, sistemul educațional a fost dominat de cifre, medii de admitere și ierarhii rigide. Cu toate acestea, experiența de la catedră ne arată că aceste rezultate de suprafață nu reprezintă decât vârful unui iceberg mental și emoțional. Adevărata sursă a excelenței rămâne, în mare măsură, invizibilă pentru testele standardizate. Ea nu constă în numărul de ore petrecute citind pasiv, ci se construiește într-un ecosistem intern complex, hrănit de motivație, siguranță emoțională și susținere relațională.

Există adesea elevi blocați de convingerea rigidă că „nu sunt buni la matematică” sau că „nu au înclinație pentru limbi străine”. Această barieră autoimpusă este primul obstacol în calea potențialului lor. Din fericire, cercetările psihologice și neuroștiințele moderne ne confirmă ceea ce un pedagog atent observă zilnic: inteligența nu este un dat genetic fix, ci o structură dinamică. Atunci când un elev înțelege că abilitățile se cultivă prin perseverență, iar greșelile sunt simple etape de învățare – nu verdictes asupra propriei valori –, atitudinea lui se schimbă radical. Creierul se reorganizează fizic sub influența efortului susținut și a ghidării adecvate, iar modul în care oferim *feedback* (lăudând strategia și efortul, nu inteligența brută) devine un veritabil catalizator al dezvoltării.

A deconstrui mitul „talentului nativ” nu înseamnă, bineînțeles, a nega existența unor predispoziții genetice. Anumiți copii procesează informația mai rapid sau au o memorie mai bună de lucru, bucurându-se de un avans inițial. Însă zestre genetică este doar o oportunitate, nu o garanție. Fără exercițiu deliberat, disciplină și un mediu stimulativ, talentul brut se plafonează rapid. Mai mult, sunt copii cu un potențial nativ mediu care, prin muncă orientată și susținere emoțională, au depășit elevi catalogați drept „supradotați”, dar care s-au blocat de teama eșecului. Talentul este doar scânteia; efortul și mediul reprezintă combustibilul.

O altă lecție esențială oferită de practica pedagogică este că nicio achiziție cognitivă durabilă nu se poate produce într-un creier marcat de anxietate sau frică. Autoreglarea emoțională și capaci-

tatea de a gestiona frustrarea sunt predictorii mult mai solizi ai succesului decât un coeficient ridicat de inteligență. Când elevul se simte amenințat de evaluări punitive sau de teama de a fi ridiculizat, mecanismele sale defensive blochează procesarea logică. Totodată, motivația alimentată doar din exterior – prin note sau pedepse – produce conformare pe termen scurt, dar stinge curiozitatea. Pentru a susține pasiunea de a cunoaște, școala trebuie să răspundă la trei nevoi umane profunde: *autonomia* (oferindu-le elevilor alegeri), *competența* (prin sarcini optim provocatoare) și *conectarea* (într-o comunitate în care se simt valorizați).

Munca susținută nu înseamnă repetiție mecanică, ci exercițiu conștient și orientat spre depășirea propriei zone de confort. Profesorii nu sunt simpli transmițători de informație, ci arhitecți ai învățării. Trebuie să îi ajute pe elevi să înțeleagă unde se află, care le este obiectivul și ce pas concret au de făcut în continuare. Acest lucru se construiește într-un climat de siguranță psihologică, unde greșeala este privită ca un „eșec productiv” și o oportunitate de explorare, nu ca o sursă de rușine.

Pentru ca aceste principii să devină o realitate cotidiană la clasă, este nevoie de o schimbare de paradigmă:

1. Redefinirea greșelilor ca date de lucru utile, analizate fără încărcătură punitivă.
2. Integrarea explicită a dezvoltării emoționale și a empatiei în viața școlii.
3. Trecerea de la memorare la proiecte aplicate și sarcini cu un grad ridicat de autonomie.
4. Înlocuirea evaluărilor globale și rigide cu un *feedback* descriptiv, axat pe progresul individual.
5. O colaborare mai strânsă între cadrele didactice, bazată pe reflectarea continuă asupra actului de predare.

Sursa invizibilă a excelenței nu este un privilegiu rezervat câtorva aleși, ci rezultatul construirii meticuloase a unui mediu de învățare hrănitor. Înlocuind presiunea notelor cu o curiozitate autentică, teama de greșeală cu mentalitatea de dezvoltare și izolarea cu încrederea, școala își îndeplinește adevărata misiune: aceea de a forma caractere autonome, reziliente și pregătite pentru viață.

30 de ani de la retrocedarea bisericii Greco-Catolice din Beznea

Duminică, 4 octombrie, a.c., comunitatea greco-catolică din Beznea a trăit un moment de sărbătoare și de recunoștință, marcând împlinirea a 30 de ani de la retrocedarea bisericii Greco-Catolice „Sfânta Tereza” din localitate.

În unele sate românești, tradiția încă face parte firesc din viața oamenilor. Duminica, drumul spre biserică se umple de culoare prin portul popular, purtat cu naturalețe și cu mândrie. Nu este doar un costum îmbrăcat la sărbătoare, ci o parte din identitatea oamenilor, un semn al rădăcinilor și al legăturii lor cu locul în care s-au născut și au crescut. În astfel de momente, trecutul și prezentul se întâlnesc într-un mod simplu și frumos, iar ceea ce au păstrat bunicii și părinții ajunge mai departe, la cei tineri.

Și poate că una dintre cele mai frumoase imagini ale unei comunități este aceea în care oamenii se adună la aceeași sărbătoare, indiferent de confesiunea căreia îi aparțin. La sărbătoarea comunității greco-catolice au venit și credincioși ortodocși, penticostali și baptiști, alături de preoții și pastorii lor. Au fost acolo oameni diferiți prin tradiția bisericească pe care o urmează, dar uniți prin respect și prin aceeași dorință de a se bucura împreună. Printre oameni s-a aflat și primarul comunei, prezent nu doar ca reprezentant al administrației locale, ci ca parte a acestei comunități. Parohia este păstorită de Pr. Cristian Hoduț, care, împreună cu comunitatea, continuă să ducă mai departe viața și misiunea acestei parohii.

Cu această ocazie, Sfânta Liturghie a fost celebrată de Preasfințitul Virgil Borcea, Episcopul Greco-Catolic de Oradea, care a fost înconjurat de un sobor de preoți și de credincioșii comunității. Sfânta Liturghie a reprezentat nu doar un moment de rugăciune și comuniune, ci și unul de aducere aminte și de mulțumire pentru drumul parcurs de această comunitate în cele

trei decenii de la retrocedarea bisericii.

Parohia o are ca ocrotitoare pe Sfânta Tereza a Pruncului Isus, una dintre cele mai iubite sfinte ale Bisericii Catolice, cunoscută pentru spiritualitatea sa profundă și pentru ceea ce ea însăși a numit „calea cea mică”.

În cuvântul său, Episcopul Greco-Catolic de Oradea a pornit de la mesajul Evangheliei și de la ceea ce poate fi numit „regula de aur” a vieții creștine: să facem celuilalt ceea ce am dori să ni se facă nouă. Mesajul central transmis credincioșilor a fost unul simplu, dar profund: nu trebuie să așteptăm ca ceilalți să fie buni cu noi pentru a fi și noi buni cu ei. Iubirea începe cu noi.

Un moment deosebit al sărbătorii a fost dedicat celor care, de-a lungul anilor, au rămas aproape de această parohie și de biserica ei. La împlinirea celor 30 de ani de la retrocedarea bisericii, au fost înmânate diplome de recunoștință persoanelor care au fost alături de comunitate din acea zi și până în prezent. Fiecare diplomă a fost, de fapt, mai mult decât o simplă distincție. A fost un „mulțumesc” pentru ani de prezență, de implicare, de sprijin și de fidelitate. Pentru oamenii care au fost acolo nu doar la marile sărbători, ci și în momentele în care comunitatea a avut nevoie de ei. În spatele acestor 30 de ani se află oameni care au crezut în această comunitate, au contribuit la viața ei și au ajutat ca biserica să rămână un loc viu, în care credința, tradiția și oamenii să se întâlnească.

La 30 de ani de la retrocedare, mesajul Sfintei Tereza rămâne unul deosebit de actual: sfințenia se poate trăi în lucrurile mici, atunci când acestea sunt făcute cu iubire.

Andrei ALEXA
Biroul de Presă EGCO

Andrés Martínez Esteban, noul episcop auxiliar al Madridului

Preotul spaniol Andrés Martínez Esteban, care a îndeplinit funcții de conducere în cadrul Ordinariatului pentru Credincioșii Catolici Orientali din Spania, a fost numit episcop auxiliar al Arhidiecezei de Madrid de către papa Leon al XIV-lea. Parcursul său pastoral și academic include o experiență importantă în slujirea comunităților catolice de tradiție orientală.

Andrés Martínez Esteban s-a născut la Madrid, la 17 decembrie 1971, și a fost hirotonit preot la 17 mai 1997 pentru Arhidieceza de Madrid. Formarea sa teologică și istorică este una consistentă. A obținut doctoratul în istoria Bisericii în anul 2004, la Universitatea Pontificală Gregoriană din Roma, iar în 2010 a obținut un al doilea doctorat, în teologie, la Universitatea Ecclesiastică San Dámaso din Madrid. De-a lungul activității sale, a îmbinat slujirea pastorală cu cercetarea și activitatea academică. A activat în mai multe parohii din Madrid, a condus Arhiva Diecezană în perioada 2004–2024 și a predat la Universitatea Ecclesiastică San Dámaso. De asemenea, a îndeplinit responsabilități în formarea spirituală a clerului militar.

În septembrie 2016, Martínez Esteban a fost numit vicar episcopal pentru credincioșii catolici orientali. Ulterior, a preluat responsabilități de conducere în cadrul Ordinariatului pentru Credincioșii Catolici Orientali Rezidenți în Spania, devenind vicar general al acestei structuri în anul 2024.

În calitate de episcop auxiliar al Madridului, Andrés Martínez Esteban va participa la misiunea pastorală a Arhidiecezei, în colaborare cu arhiepiscopul și cu ceilalți membri ai conducerii episcopale.

Numirea sa evidențiază importanța experienței pastorale și a pregătirii teologice în slujirea Bisericii, într-un context în care comunitățile catolice din Spania se disting prin diversitate culturală și liturgică.

Pentru credincioșii catolici orientali, experiența sa în cadrul Ordinariatului reprezintă un element relevant al biografiei noului episcop auxiliar, mai ales prin legătura cu organizarea vieții pastorale a comunităților care își păstrează propriile tradiții spirituale.

Consacrarea episcopală a lui Andrés Martínez Esteban este programată pentru 12 decembrie 2026, în catedrala Santa María la Real de la Almudena din Madrid.

Andrei ALEXA
Biroul de Presă EGCO
www.elconfidencialdigital.com

Evenimente dedicate venerabilului Episcop Márton Áron la Roma

În zilele de 18 și 19 octombrie 2026, la Roma au avut loc două evenimente de înaltă ținută eclezială și diplomatică, dedicate memoriei venerabilului Episcop Márton Áron, una dintre personalitățile emblematice ale istoriei Bisericii din Transilvania în secolul al XX-lea.

Duminică, 18 octombrie, la ora 18.00, în biserica Santa Maria dell' Anima din Roma, a fost celebrată o Sfântă Liturhie solemnă în memoria venerabilului episcop.

Manifestările comemorative de la Roma au continuat luni, 19 octombrie, la ora 18.00, la Accademia di Romania, unde, la inițiativa Excelenței Sale George Bologan, Ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun, va avea loc conferința intitulată „Episcopul Márton Áron – martor și simbol al Europei creștine”. Reuniunea își propune să readucă în atenția participanților moștenirea istorică și spirituală a Episcopului Márton Áron, evidențiind fidelitatea sa neclintită față de Biserică, curajul cu care a apărut demnitatea umană și angajamentul său constant în favoarea conviețuirii pașnice între comunități.

Cele două evenimente organizate la Roma repre-

zintă nu doar un omagiu adus unui episcop de excepție, ci și o invitație la redescoperirea unei moșteniri spirituale și morale care transcende granițele istorice și naționale. Mărturia Episcopului Márton Áron ne amintește că adevăratul curaj izvorât din credința creștină, fidelitatea față de adevăr și respectul pentru demnitatea fiecărei persoane rămân temelii indispensabile ale unei Europe mai pașnice, mai umane și mai fraterne.

Nagyváradai Római Katolikus Egyházmegye

Festivalul Coral „Francisc Hubic” – ediția a XVI-a

Sub patronajul Episcopiei Române Unită cu Roma, Greco-Catolică de Oradea a avut loc vineri, 23 octombrie 2026, ora 19.30, în Catedrala Greco-Catolică „Sfântul Nicolae”, cea de-a XVI-a ediție a Festivalului Coral „Francisc Hubic”.

Ediția din acest an s-a desfășurat sub semnul pregătirii Anului Jubiliar 2027, decretat de Preasfinția Sa Virgil Bercea, Episcopul Greco-Catolic de Oradea, cu prilejul împlinirii a 250 de ani de la înființarea Episcopiei Greco-Catolice de Oradea.

În acest context aniversar, festivalul a adus în centrul vieții noastre spirituale rugăciunea prin cânt, transformând muzica sacră într-o expresie vie a credinței, a comuniunii și a recunoștinței. Vocile reunite sub bolțile Catedralei „Sfântul Nicolae” devind astfel nu doar purtătoare ale unei tradiții muzicale, ci și mărturie ale continuității unei credințe care a traversat veacurile, păstrându-și nealterată puterea de a înălța sufletul.

Festivalul poartă numele părintelui Francisc Hubic (1883–1947), preot greco-catolic, compozitor, profesor și dirijor, una dintre personalitățile emblematice ale vieții muzicale și spirituale orădene. Creator al unor remarcabile lucrări de muzică sacră, Francisc Hubic a îmbinat tradiția liturgică răsăriteană cu expresivitatea armonică a muzicii occidentale. Fondator și dirijor al Corului „Unirea” al Catedralei „Sfântul Nicolae”, el a transformat cântul coral într-o profundă formă de rugăciune și mărturisire a credinței.

Festivalul care îi poartă numele continuă această moștenire, făcând din muzică o punte între generații, între tradiție și prezent, între om și Dumnezeu.

Au răspuns invitației de a participa la acest eveniment șase formații corale din Oradea și Timișoara, reunind interpreți pasionați de muzica corală, care duc mai departe, cu dăruire și profesionalism, tradiția cân-

tului sacru: Corul „Harmonia Christi” – dirijor: Iustin Călin; Corul de Cămară „Voces” – dirijor: Ovidiu Iloc; Corul Facultății de Muzică – dirijor: Carmen Rus; Corul „Sfântul Ioan Iacob Românul” al Parohiei Nufărul – dirijor: Loredana Pantea; Corul Filarmonicii de Stat Oradea – dirijor: Olga Bejan; Corul „Buna Vestire – Francisc Hubic” – dirijor: Radu Ioan Mureșan. Prezentator: Mariagrazia Roman.

Concertul face parte din proiectul „Vocile tradiției în dialog contemporan”, finanțat de Municipiul Oradea și coordonat de Rodica Indig.

Proiectul urmărește promovarea patrimoniului muzical coral și valorificarea moștenirii culturale asociate compozitorului și dirijorului Francisc Hubic.

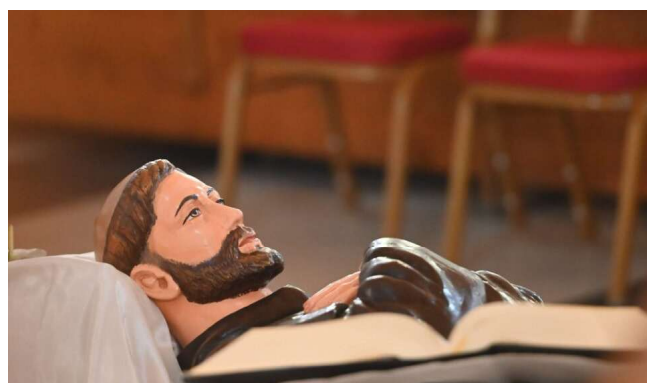
Cu o tradiție consolidată în viața artistică a municipiului Oradea, Festivalul Coral „Francisc Hubic” reprezintă un spațiu de întâlnire între generații, de dialog artistic și de promovare a muzicii corale. Prin implicarea tinerilor și participarea unor ansambluri cu experiență, festivalul contribuie la păstrarea și transmiterea unui patrimoniu muzical și spiritual de o valoare deosebită.

Transitus Sancti Francisci

Pe data de 3 octombrie 2026, la Sanctuarul Eparhial „Maica Domnului” din Oradea, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, împreună cu Preasfinția Sa László Böcskei, episcopul romano-catolic de Oradea, au oficiat Sfânta Liturghie arhierescă, alături de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a sute de credincioși adunați pentru a comemora împreună 800 de ani de la trecerea la Domnul a Sfântului Francisc de Assisi.

În cuvântul de învățătură adresat credincioșilor, PSS Virgil Bercea a amintit despre gratuitatea darurilor primite de Sfântul Francisc de la Domnul, precum și despre trecerea de la viața pământească la adevărata viață cerească.

La finalul Sfintei Liturghii, cei doi ierarhi, așezați în naosul bisericii sanctuarului, au condus celebra-

rea trecerii Sfântului Francisc la Domnul, care a cuprins momente de rugăciune, interpretări muzicale și recitaluri de psalmi.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Colectă specială

„Și, după ce lucrează până seara, tot n-au pâine pentru copii...” (Cartea lui Iov 24,5)

Dragi credincioși,

Încă există mulți, mult prea mulți copii care trăiesc în sărăcie, lipsiți de lucruri esențiale precum hrana, apa, îmbrăcămintea, acces la școală sau asistență medicală.

Chiar și astăzi, a te naște și a trăi într-un loc, mai degrabă decât în altul, poate însemna totul: a merge la școală sau a lucra pe câmp, a crește protejat sau a lupta zi de zi pentru a supraviețui.

Pentru foarte mulți copii, „sărăcia” nu este un cuvânt abstract, ci o condiție zilnică, alcătuită din privațiuni profunde și invizibile. Nu doar hrană și îmbrăcămintă, ci oportunități, îngrijire, atenție, un viitor.

Ocuparea forței de muncă a părinților are un rol în sărăcia acestora. Atunci când singurul venit al familiei provine din agricultura de subzistență, riscul de sărăcie extremă pentru copii este mult mai mare.

De aceea, prin contribuția dumneavoastră, acestor copii li se poate garanta accesul la hrană, școlarizare, îngrijire medicală și un mediu protejat în care să se dezvolte.

Într-una dintre cele mai triste vremuri din istorie, marcată de egoism și insensibilitate, chiar și un gest mic este o lumină, un semn de speranță și schimbare. Vă acceptăm darul și vă mulțumim pentru acest gest important și umil față de cei mai nevoiași. Prin urmare, tasul din data de **15 noiembrie 2026** va fi predat, de fiecare parohie, Asociației Caritas Eparhial Oradea, în vederea susținerii copiilor săraci.

În numele acestora, invocăm binecuvântarea Cerului asupra voastră și a familiilor voastre!

Pr. Olimpiu Todorean
Președinte

EPISCOPIA ROMÂNĂ
UNITĂ CU ROMA
GRECO-CATOLICĂ
ORADEA

COLECTĂ SPECIALĂ

„Și, după ce lucrează până seara, tot n-au pâine pentru copii...”
(Cartea lui Iov 24,5)

15 noiembrie 2026

Duminica Samariteanului Milostiv

Donatii se pot face și în contul:
RO27 BTRL 0050 1205 7261 6902 Banca Transilvania
ASOCIAȚIA CARITAS EPARHIAL ORADEA
CUI 170 85 486
Sau cu cardul pe www.caritaseparhial.ro

INVITAȚIE

Asociația Caritas Eparhial Oradea și Asociația Caritas Catolica Oradea vor organiza evenimentul „**Un Milion de Stele pentru siguranța copiilor**”, cu tema: **Aprinde o lumânare împotriva bullyingului!** în Oradea, **Piața Unirii**, lângă Catedrala „Sfântul Nicolae”, între orele **17.30 – 18.30, joi 5 noiembrie 2026**.

Acțiunea **Un Milion de Stele** este o inițiativă Caritas ce se desfășoară, în prezent, în mai multe țări europene (Germania, Franța, Belgia, Luxemburg, Elveția și România) și are drept scop oferirea de semne vizibile pentru o societate solidară și o lume dreaptă și constă în iluminarea locurilor și clădirilor reprezentative din cât mai multe orașe și comunități cu ajutorul lumânărilor exterioare.

Pr. Olimpiu Todorean

INVITAȚIE

Aprinde o lumânare împotriva bullying-ului!

Un milion de stele - pentru siguranța copiilor

5 NOIEMBRIE 2026 • ORA 17.30 • Piața Unirii

Organizatori:

Finanțator:

